

THINK TANK

Kultura politiko berriaren inguruko deliberazio prozesua: 14. lan-dokumentua

EKINTZA IKERKETA THINK TANKEAN: EBALUAZIOAREN ONDORENGO IKASKETA ETA EGOKITZAPENAK

(2021eko irailaren 22a)

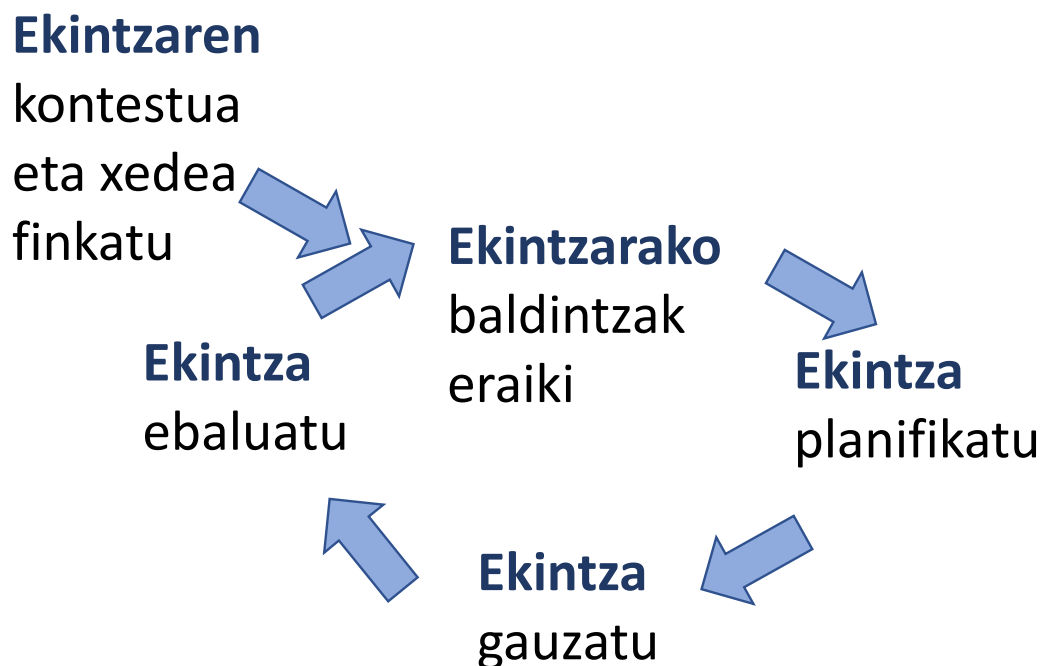
Sarrera

2021-eko iraileko saioan kultura politiko berriaren inguruko deliberazio taldeak bere ibilbidearen fase berri bati eman zion hasiera. Fase hau 2023ko hauteskundeak arte luzatuko da. Fase berriak ekintza ikerketa metodologia izango du berriro ere oinarritzat, baina aurreko lanketan fokoa ko-sortze prozesuan jarri zen eta oraingoan fokoa ekintzan jarriko da. Lan dokumentu honek marko metodologiko egokitua jasotzen du eta metodologia berriaren baitan lanean hasteko beharrezko diren oinarritzko bi gai lantzen ditu: (a) oinarritzko kontzeptuaren (lankidetzazko gobernantzaren) definizioa eta landuko diren ekintzen aurkezpena.

Metodologiaren egokitzapena

Think tankaren fase berrirako erreferentzia moduan hartu dena Coghlan eta Brannick-en (2010) lana da. Autore hauek ekintza ikerketa modu ziklikoan garatzen dute.

Irudia. Ekintza ikerketa zikloa

Iturria: Coghlan eta Brannick-etik egokitua (2010:8).

Ondorengoak dira pauso bakoitzaren deskribapenak.

Ekintzaren kontestua eta xedea

Atal honetan taldeak ondorengoak egingo ditu:

- a) Proiektua beharrezko edo komenigarri zergatik den hausnartu
- b) Aldaketa honetan eragiten duten indar ekonomiko, politiko eta sozialak zein diren ulertu
- c) Aldaketa honetan eragiten duten indar kultural eta estrukturalak zein diren ulertu
- d) Lortu nahi den egoera zein den definitu
- e) Egin nahi den aldaketaren “jabetza” dutenen artean lankidetzazko harremanak garatu

Ekintzarako baldintzen eraikuntza

Fase honetan taldeak ondorengoak landuko ditu:

- f) Partekatu ez dagoela deskubritzeko egia bakar bat edo erakunde partikular hori osatzen duten pertsonengandik independentea den antolaketa modu egokirik
- g) Ekintzaren oinarri teoriko eta praktikoak finkatu

Ekintzaren planifikazioa

Aurrekoetan oinarrituta, taldeak pauso hauek emango ditu:

- h) Eraldaketarako beharra finkatu
- i) Etorkizunean eduki nahi den egoera finkatu
- j) Aurreko biak kontuan hartuz zein pauso eman behar diren finkatu

Ekintza gauzatzea

Fase honetarako pausoak hauek dira:

- k) Plan operatibo bat egin ondorengoekin: helburuak, jarduerak, egiturak, proiektuak eta esperimenduak
- l) *Konpromisoen plana* egin erakundean aldaketen ardura norena izango den jasoz

Ekintzaren ebaluazioa

Fase honetan begiratu beharrekoak hauek dira:

- m) Hasierako “eraikitzen” fasean esandakoek ondoren enkajea izan al duten
- n) Egindako ekintzek “eraikitzen” fasean esandakoa jarraitu al duten
- o) Ekintza modu egokian garatu al den
- p) Zer eraman nahi den ondorengo eraikuntza, plangintza eta ekintza ziklora

Prozesuaren erdigunean kokatuko den ekintza

Aurreko atalean jaso den zikloak prozesuaren foko nagusia ekintzan jartzen du. Ondorioz, hasieratik definitu dira deliberazioaren ardatzean jarriko diren ekintzak:

- a) Gipuzkoako Foru Aldundiaren barne eraldaketarako proiektua. Proiektuaren oinarria aldundi barruan erraztaileak bilatu eta haien formakuntza eta ahalduztze prozesuak bideratzea izango da, haiek euren jarduera eremuetan lankidetzazko gobernantza bultzatzen. Prozesua Eider Mendozak erraztuko du eta berak ekarriko ditu deliberazio taldera prozesu hau laguntzeko erantzun beharreko galderak
- b) Gipuzkoan lankidetzazko gobernantzaren mapa osatzeko proiektua. Proiektuaren helburua Gipuzkoa lankidetzazko gobernantza bultzatzen ari diren erakunde eta

proiektuen mapa bat osatzea da, haien ibilbidea eta jarduera sakonean ulertu eta haien arteko saretze prozesuaren oinarriak jartzeko. Prozesua Naiara Goiak erraztuko du eta berak proposatuko ditu taldean prozesua bultzatzeko beharrezkoak diren hausnarketak

- c) Kultura politiko berriaren inguruko deliberazio taldeak ekosisteman izango duen eragina indartzeko proiektua. Aurreko bi proiektuetan sortuko den jakintza berrian oinarrituta, deliberazio taldeak Gipuzkoan duen eragina indartzeko taldearen izaera eta lan egiteko moduak eraldatuko ditu. Bide honetatik kide berriak edo saretze prozesu berriak proposatzea espero da. Prozesua Miren Larreak erraztuko du, taldeari bere buruaren eraldaketan lagunduz.

Lankidetzazko gobernantzaren definizioa abiapuntuan

Aurreko fasean landu zen kultura politiko berriaren kontzeptualizazioan sakonduz, fase berrirako ardatzean hartu den kontzeptua lankidetzazko gobernantzarena izan da. Adostutako metodologiak bere lehen pausoetan ekintzaren oinarri teoriko eta praktikoak finkatzea eskatzen du. Horretarako, abiapuntuan Etorkizuna Eraikizek ematen duen lankidetzazko gobernantzaren definizioa hartu zen, berau lantzerakoan kontuan hartu beharreko irizpideak zein diren ere zerrendatuz.

Lankidetzazko gobernantzaren definizioa: Lankidetzazko gobernantza politikagintzaren gune jakin batetik proposatzen den (gobernua) eta, funtsean, gobernuen eta gizarte zibilaren arteko komunikazio eta lankidetzazko modu berriak ezartzean oinarritzen den erantzun espezifiko da, bai erakundeen baitan, bai erakundeen artean, instituzioen eta gizartearen arteko elkarlana indartzeko.

Irizpideak:

- Gobernuek, beren kabuz baino, gizartearekin lankidetzan eta interakzioan jarduteko borondatea agertu behar dute
- Gobernatzea, batez ere, lankidetzazko eta ikaskuntzazko dinamika irekia da, erabakiak baldintza hobeetan har daitezten.
- Gobernuek entzuteko, hausnartzeko eta, zenbaitetan (baina ez ezinbestean), erabakitzeko guneak sortzen dituzte. Gune horiek ez dira hierarkia baten bitartez zuzentzen; aldiz, harreman horizontalak eratzen dira,
- gobernuaren eta eragile sarearen trukearen eta lankidetzaren bidez ezartzen dira agenda publikoaren lehentasunak eta aplikazioak eta, hortaz, baita politika publikoenak ere.
- Egitura bereziak sortzen dituzte, gobernantza irekiaren eta lankidetzazkoaren prozesuaren egonkortasuna sustatzeko lehenbizi, eta bermatzeko ondoren.

Bi lan-taldek lankidetzazko gobernantzaren definizioaren inguruan hausnartu zuten. Azaldu ziren iritzien arabera, gehiengoak aurreko definizioa egokitzen jo zuen, besteak beste ondorengo irizpideak gehitu zirelarik:

- Aktoreen aniztasuna hobesten da
- Ekintzan lantzen da, ekintzatik ere ikasteko
- Kultura politiko berriaren oinarriekin bat egiten du
- Elkar ebaluazioa bere lan moduetan txertatzen du
- Prozesuek gardenak dira
- Konplexutasunetik definitzen da eta hortik ikuspegi sistemikoa garatzen du

- Erabakimena nola gauzatuko den aurrez adosten da

Beste bi taldek proposaturiko ekintzen inguruko lanketa egin zuten. Orokorrean ekintzen balorazio ona egin zen (ikus ekarpen zehatzak saio honen memorian). Azpimarratu ziren zenbait elementu ekintza fase berrian eraginkorragoa izateko baldintzak daudela eta aldundiak barne eraldaketaren bidez prozesua legitimatzen duela izan ziren.

Ekintzaren inguruko espektatibak

Partaideei proiektu/ekintza bakoitzari dagokionez 2023ko egoera zein izan beharko lukeen deskribatzeko eskatu zitzairen. Ondoren laburtzen dira ekarpen hauek:

a) Barne eraldaketa prozesuak 2023an

- Erreztaile eta erreferenteen arteko elkarlana ikusten da eta gaitasunak garatzeko lanketak abian dira.
- Esperimentatzetik lan dinamiketan txertatzera pasa da prozesu honetan landutakoa, modu zabalduan eta sail guztietan.
- Etxeko langileek pentsatzen dute egitasmoa zintzoa dela. Hau da, ez dela marketing politikoa.
- 2023ko hauteskunderen ondoren etorri diren politikariak kontziente dira Aldundian gauzak egiteko modu “berriak” daudela eta horrek lan egiteko moduak baldintzatzen dizkiela.
- Aldundian salto bat eman da politikari-teknikari arteko harremanetan eta teknikariak deliberazioan parte hartzen dute.
- Lankidetzaren errealitate bat da Aldundiko eguneroko lanean.
- Jarduera ikasten duten erakunderen teoriarekin bat (Koldo Saratxaga + “Peter Senge”) eta administrazioaren demokratizazioaren teoriarekin bat (J. Subirats) dator.
- “Silos dance” teoriaren aplikazioak OCDE Politiken arteko koherentzia errazten du.

b) Mapatze prozesua 2023an

- Gobernantza kolaboratiboaren sarea sortu da eta erronkak lantzen ari gara.
- Aldaketak gune gutxi eta solte batzuetan bideratu beharrean aldunditik unifikatu eta lideratzen dira.
- Mapeoarekin Gipuzkoako errealitatea gehiago ezagutu eta sakondu da.
- Sare berriak eraiki eta indartu dira, ekimen berriak sortuz.
- Think Tankaren bueltan ezagutza gehiago sortu, zimentatu eta zabaltzeko da.
- Ekosistema ez ezik, lankidetzazko gobernantza indartu da Gipuzkoan.

c) Deliberazio taldearen eragina lurraldean 2023an

- Think Tankaren erreferente bihurtu da gizarte mailan (ez ekosisteman bakarrik).
- Deliberazio taldea gai da bere egitekoarekin transformazio prozesu berriak indartzeko.
- Gipuzkoako herritar arruntek kultura politiko berria barneratuago/bereganatuago dute.